

Obchodná akadémia, Račianska 107, 831 02 Bratislava

ETICKÝ KÓDEX

Preambula

Etický kódex nie je právne záväzným predpisom, ale je súhrn pravidiel dopĺňujúcich zákonné a iné predpisy. Jeho význam spočíva v tom, že jasne definuje, na akých hodnotách a medziľudských vzťahoch Obchodná akadémia, Račianska 107, 831 02 Bratislava (ďalej len OARBA) stavia.

Etický kódex teda predstavuje súhrn základných hodnôt, princípov, pravidiel správania sa, práv a povinností zamestnancov, ktorých dodržiavanie je základným predpokladom pre naplnenie cieľov a hodnôt školy. Prikladáme veľký význam morálnym zásadám rovnako ako odbornému profilu každého zamestnanca.

Etický kódex akceptuje špecifickú prácu pedagóga v zmysle pomáhajúcej profesie. To kladie vysoké nároky na jeho mravné postoje a osobnostný profil, čo si vyžaduje morálne postoje a citlivú otvorenosť pre potreby žiaka.

Základné hodnoty, ktoré si zamestnanci Obchodnej akadémie, Račianska 107, 831 02 Bratislava ctia a tým vytvárajú základ pre budovanie a udržanie dôvery verejnosti sú:

dobré medziľudské vzťahy a vzájomný rešpekt, osobný prístup, dôvera a otvorená komunikácia, efektívnosť, zodpovednosť a tímová spolupráca

s cieľom vychovávať a vzdelávať žiakov ako osobnosti, ktoré si nájdu nielen uplatnenie na trhu práce, ale budú aj morálne vyspelými osobnosťami, pre ktoré je dodržiavanie etických noriem a hodnôt samozrejmosťou.

Zamestnanci OARBA prijímajú

etický kódex (ďalej len EK) zamestnanca, ako morálny záväzok upravujúci morálne postoje správania a konania všetkých zamestnancov k žiakom a ich rodičom, kolegom, partnerom, verejnosti a škole.

Článok 1

Poslanie pedagogického/odborného zamestnanca

1. Každému zamestnancovi sa pri výkone svojej profesie zaručujú základné práva a slobody garantované Ústavou Slovenskej republiky bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok alebo iné postavenie.
2. Poslaním pedagóga je chrániť ľudské hodnoty, vzdelávať v súlade s princípmi demokracie, slobody a humanizmu, Všeobecnej Deklarácie ľudských práv a Deklarácie práv dieťaťa.
3. Pedagogickí zamestnanci (učiteľ, pedagogický asistent) a odborní zamestnanci (psychológ, sociálny pedagóg):
 - a. aktívne spolupracujú na zlepšovaní kvality školy a podieľajú sa na budovaní a udržaní dobrého mena školy. Zaujímajú sa o dianie na škole a prispievajú návrhmi na zlepšenie chodu školy,

- b. si uvedomujú, že je celoživotným vzorom pre žiaka. Ich správanie, postoje, empatia, cit pre spravodlivosť formujú mladú generáciu a majú tak výrazný vplyv na súčasnú, aj budúcu kultúru a stav ľudskej spoločnosti,
- c. si uvedomujú zodpovednosť, ktorú majú voči sebe, žiakom, rodičom, kolegom, ale aj voči štátu a sú lojálni voči škole a to i na verejnosti,
- d. sa snažia vykonávať svoje povolanie na takej odbornej úrovni, aká zodpovedá súčasnému stavu pedagogickej vedy a zodpovedajú za vlastné vzdelávanie, pristupujú k nemu aktívne, uplatňujú nové prístupy vo výchove a vzdelávaní, pracujú na svojom rozvoji, zvyšujú svoju kvalifikáciu a snažia sa získať najnovšie informácie a poznatky zo svojho odboru,
- e. spolu s nepedagogickými zamestnancami (vrátnik, upratovačka, ekonómka a pod.), prispievajú k tvorbe pozitívnych medziludských vzťahov a k vytváraniu atmosféry vzájomnej dôvery, úcty a tolerancie,
- f. sú ochotní si priznať chybu a byť za ňu zodpovední,
- g. sú pri výkone svojej profesie nezávislí, neviažu sa na žiadnu ideológiu, náboženstvo ani politický smer,
- h. spolu s nepedagogickými zamestnancami sa zdržiavajú akýchkoľvek nečestných a nedôstojných aktivít, ktoré by mohli poškodiť dobré meno školy a jej zriaďovateľa,
- i. prichádzajú na vyučovacie hodiny/stretnutia včas, vyučovací proces využívajú efektívne a v súlade s naplánovanou aktivitou, z vyučovacej hodiny/stretnutia predčasne neodchádzajú, zodpovedne a načas si plnia svoje pracovné povinnosti,
- j. uvedomujú si spoločnú zodpovednosť za životné prostredie a aktívne sa podieľajú na zlepšovaní životného prostredia nielen na pracovisku,
- k. dbajú na dodržiavanie organizačného a vnútorného poriadku školy, správajú sa slušne a úctivo, obliekajú sa primerane a čisto, dodržiavajú spoločenskú etiketu,
- l. rešpektujú prijaté smernice, nariadenia školy a všetky vnútorné predpisy školy.

Článok 2

Vzťah pedagogického/odborného zamestnanca k sebe samému a k výkonu pracovnej činnosti

1. Pedagogickí a odborní zamestnanci:
 - a. majú úprimný vzťah k sebe samým a na základe etického zmýšľania a konania rozvíjajú osobnú identitu a morálnu integritu, čo je predpokladom plnohodnotnej profesijnej realizácie a tým sa stávajú vzorom pre spoločnosť,
 - b. disponujú pri výkone pracovnej činnosti slobodnou vôľbou, ale zároveň aj zodpovednosťou v zmysle etického pôsobenia v školskej praxi,
 - c. ich profesionalita je spojená so stotožnením sa s povolaním a prejavovým úsilím byť morálnou, odbornou autoritou a z hľadiska celoživotného vzdelávania kultivujú svoju osobnosť a vedia žiaducim spôsobom odovzdávať vedomosti a zručnosti vo výchovno-vzdelávacom procese,
 - d. usilujú sa o prezentovanie koležiality v pracovnom prostredí. Neorientujú sa iba na výkon pracovnej činnosti, ale sú aj iniciátormi utvárania spolupracujúceho školského spoločenstva,
 - e. vo výchovno-vzdelávacom procese sú nositeľmi ľudskosti a kompetentnosti, v hodnotiacom prístupe, sú objektívni a spravodliví. V sociálnych a profesijných vzťahoch sú otvorení a pravdiví, pri osobných stretnutiach dodržiavajú princípy etickej komunikácie.

Článok 3

Vzťah pedagogický zamestnanec/odborný zamestnanec a žiak

1. Našou víziou je najvyšší štandard vzdelávania, pri ktorom:
 - a. sa snažíme rozvíjať intelektuálny, telesný, emocionálny a spoločenský potenciál každého žiaka,
 - b. neposudzujeme žiakov na základe ich pohlavia, farby pleti, náboženského presvedčenia, neberie do úvahy národný alebo sociálny pôvod, majetok alebo iné postavenie,
 - c. vytvárame príjemné a bezpečné prostredie, ktoré umožní uspokojenie individuálnych potrieb žiaka s rešpektovaním jeho osobnosti, duchovných potrieb, intimity a ľudskej dôstojnosti,
 - d. rešpektujeme a podporujeme práva žiakov na informácie a sme pripravení ich poskytovať zodpovedne, pravdivo a zrozumiteľne,
 - e. rešpektujeme žiaka ako partnera so všetkými právami a povinnosťami, vzájomný vzťah je postavený na vzájomnej úcte, pochopení a tolerancii,
 - f. nezneužívame svoje postavenie voči žiakom,
 - g. zachováme dôvernosť informácií o žiakoch a zachováme mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sme sa dozvedeli v súvislosti s výkonom svojho povolania,
 - h. k žiakom sa správame ústretovo, slušne, korektne, žiadneho žiaka neuprednostňujeme, prístupujeme ku každému s rovnakým záujmom, nerobíme medzi nimi rozdiely,
 - i. zachováme vhodné profesionálne hranice medzi pedagógom a žiakom, vyhýbame sa nevhodnému kontaktu so žiakmi,
 - j. vzbudzujeme túžbu po vedomostiach a rozvoji schopností žiakov, aby so záujmom vyhľadávali nové informácie a rozvíjali svoj potenciál po celý život,
 - k. vedieme svojich žiakov k samostatnosti a kritickému mysleniu, umožňujeme žiakom vyjadrovať svoje názory, rešpektujeme, chápeme a akceptujeme osobnosť žiaka,
 - l. snažíme sa, aby každý žiak zažil pocit úspechu, uvedomujeme si, že každý človek je jedinečná osobnosť schopná pozitívneho vývinu a môže byť v niečom lepší ako iní,
 - m. uplatňujeme slobodu žiakov pri rozhodovaní sa a učíme ich niesť zodpovednosť vrátane dôsledkov za vlastné rozhodnutia,
 - n. podporujeme vzájomnú, otvorenú, pravdivú, priamu, slušnú a nenásilnú komunikáciu, empatiu, asertivitu, sebakontrolu a sebaaprezentáciu žiakov,
 - o. snažíme sa o komplexný rozvoj osobnosti každého žiaka, uplatňujeme individuálny prístup pri špecifických vzdelávacích a výchovných potrebách žiaka,
 - p. neuprednostňujeme žiakov pre osobných prospech,
 - q. snažíme sa v maximálnej miere prepájať teoretické vzdelávanie s požiadavkami trhu práce.

Článok 4

Vzťah pedagogického zamestnanca/odborného zamestnanca a zákonného zástupcu žiaka

1. Vzťah medzi pedagogickými/odbornými zamestnancami a zákonným zástupcom žiaka je jedným zo základných kameňov dobre fungujúcej školy.

2. Pedagogickí/odborní zamestnanci:

- a. sú ústretoví pri rozvoji spolupráce školy s rodinou, rešpektujú úlohy a zodpovednosť zákonných zástupcov žiaka vo výchove ich detí a usilujú sa o spoluprácu s nimi tak, aby výchovné pôsobenie bolo pokiaľ možno jednotné a v prospech žiaka,
- b. spolupracujú za účelom zlepšenia programu školy a propagácie vzdelávania žiakov,
- c. nezneužívajú svoju pozíciu vo svoj osobný prospech,
- d. za žiadnych okolností nezastrašujú žiaka a nevydierajú zákonných zástupcov žiaka,
- e. pravdivo informujú zákonných zástupcov žiaka o výchovno-vzdelávacích úspechoch a neúspechoch žiaka, ťažkostiach a prípadných rizikách, ktoré môžu nastať. Ak je to potrebné, prediskutujú s nimi formu pomoci a spoločný výchovný postup,
- f. po dohode, na požiadanie alebo vo vopred stanovenom čase, poskytujú konzultácie týkajúce sa výchovno-vzdelávacieho procesu zákonným zástupcom žiaka,
- g. považujú informácie v rodinách, ktoré získajú pri svojej práci za dôverné, zaobchádzajú s nimi zodpovedne a chránia tak osobnú dôstojnosť žiakov a členov ich rodín. Ak si plnoletý žiak nepraje, aby učiteľ informoval zákonných zástupcov žiaka, učiteľ to rešpektuje a oznámi túto skutočnosť zákonným zástupcom žiaka.

Článok 5

Vzájomné vzťahy a spolupráca medzi zamestnancami

1. Vzťahy medzi zamestnancami navzájom sú založené na úcte a dôstojnosti každého človeka a na rešpektovaní základných ľudských práv a preto zamestnanci:
 - a. sa k sebe správajú za každých okolností korektne a zdvorilo, rešpektujú právo na iný názor a praktickou pomocou, radou i konštruktívnou kritikou prispievajú k skvalitneniu práce kolegov,
 - b. sa vyhýbajú prejavom vyvolávajúcim osobné konflikty, vystupujú v duchu dobrého kolegiálneho vzťahu, netoleruje sa fyzické, psychické alebo sexuálne obťažovanie, zneužívanie, ponižovanie, šikanovanie ani znevažovanie z dôvodu rasy, farby pleti, náboženstva, pohlavia, sexuálnej orientácie, národnostného pôvodu, veku alebo telesného postihnutia,
 - c. nekritizujú ani žiadnym spôsobom nezľahčujú prácu iných učiteľov pred žiakmi a nepedagogickým personálom (ohováranie a dehonestácia je ukážkou charakteru, nie konštruktívnou kritikou),
 - d. prípadné konflikty riešia vecne a konštruktívne (volia osobnú a adresnú komunikáciu),
 - e. svojim správaním aj mimo pracovnej doby a mimo pracoviska šíria dobré meno školy,
 - f. spolupracujú pri výchove a vzdelávaní žiaka s ostatnými kolegami, majú právo požiadať iného učiteľa, prípadne iného odborníka o konzultáciu vždy, keď si to vyžaduje záujem žiaka a okolnosti (závery je vhodné dokumentovať písomne),
 - g. spolupracujú aj s inými učiteľmi v rámci medzipredmetových vzťahov, pričom nezasahujú do kompetencií a rozhodnutí svojich kolegov,
 - h. neprehrádzajú informácie o kolegoch získaných v priebehu profesijnej služby, pokiaľ to neslúži profesijnému účelu alebo to nevyžaduje legislatíva (vedome nefalšujú tvrdenia o kolegoch a nerozširujú o nich nepravdivé a zlomyseľné poznámky, pestujú vzájomnú kolegiálnu, profesionalitu, úctu, hrdosť na svoje poslanie),
 - i. nevyžadujú od ostatných zamestnancov informácie, ktoré úzko súvisia s ich výkonom práce (výšku odmien, sankcie, informácie súvisiace s vedením školy a pod.).

2. Ak je pedagogický, nepedagogický a odborný zamestnanec svedkom neodbornosti kolegu, jeho nesprávneho, či nespravodlivého správania, diskriminácie, či iného negatívneho javu, snaží sa najprv kolegu na tento problém upozorniť. Ak nenastane zlepšenie, prípadne, ak ide o závažný problém, informuje o tom ihneď vedenie školy.

Článok 6

Vzťah vedenia k zamestnancom

1. Vedenie vo vzťahu k zamestnancom:
 - a. vytvára poslanie a víziu školy a je príkladom pri formovaní jej kultúry, zamestnancov vedie k zodpovednosti za prácu a výkon,
 - b. je osobne zainteresované do procesu zaistovania kvalitného systému riadenia a na jeho neustálom zlepšovaní, dbá na zlepšovanie komunikácie zamestnancov,
 - c. o rozhodnutiach a prípadných zmenách informuje všetkých zamestnancov včas,
 - d. vytvára predpoklady pre zabezpečenie korektného a spolupracujúceho prostredia v škole,
 - e. aplikuje rovný prístup k všetkým zamestnancom bez ohľadu na ich atestáciu, vek, pohlavie,
 - f. navrhuje projekty pre kontinuálne zvyšovanie kvality školy a navodzuje atmosféru trvalej zmeny s ohľadom na rýchle sa meniace vonkajšie podmienky,
 - g. podporuje nové prístupy a metódy výchovno-vzdelávacieho procesu, ktoré menia tradičnú školu na modernú,
 - h. sleduje znalosti a schopnosti zamestnancov a ich potenciál a vytvára predpoklady pre ich rozvoj, umožňuje odborný a kariérny rast s nadväznosťou na ich spravodlivé odmeňovanie,
 - i. rozvíja dialóg medzi zamestnancami a vedením školy, prípadné spory a nedorozumenia medzi zamestnancami a verejnosťou posudzuje nestranne a dodržiava zásadu prezumpcie neviny,
 - j. rešpektuje názory zamestnancov, ich osobnosť, zvyky, duchovné potreby, intimitu a ľudskú dôstojnosť, stará sa o ich potreby a pomáha im dosahovať nastavené ciele,
 - k. dáva konštruktívnu spätnú väzbu (čím motivuje k lepším výkonom),
 - l. spolu so zamestnancami má spoločný záujem na transparentnej komunikácii dovnútra i navonok,
 - m. snaží sa vytvárať atmosféru pravdivosti a vzájomnej dôvery medzi zamestnancami.

Článok 7

Ostatné a záverečné ustanovenia

1. EK OARBA je významným regulátorom riadenia kvality školy.
2. EK je vnútorným predpisom OARBA a stáva sa neoddeliteľnou súčasťou Pracovného poriadku. Vnútorné predpisy OARBA sú záväzné pre všetkých zamestnancov.
3. Riaditeľ/riaditeľka školy je oprávnený/á nariadiť vykonávanie jednotlivých častí EK formou vnútorných predpisov, ktorými sú smernice a uznesenia vydané riaditeľkou školy. Nové znenie EK alebo vnútorný predpis nemá spätnú účinnosť. Nadobúda platnosť a účinnosť dňom vydania (zverejnením na nástenke v zborovni, na vrátnici a zaslaním všetkým zamestnancom v elektronickej podobe) a stáva sa týmto dňom záväzným pre všetkých zamestnancov OARBA.
4. Nerešpektovanie a porušenie EK OARBA narúša vzájomnú dôveru školy a jeho porušenie a nerešpektovanie prerokováva etická komisia.
5. EK OARBA bol prerokovaný a schválený na pedagogickej rade 01. 02. 2023.

6. Tento EK nadobúda účinnosť 01. 02. 2023.

Ing. Mária Mydlová
riaditeľka